

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tost/7/2018
Identifikačné číslo spisu: 9515100131
Dátum vydania rozhodnutia: 26. februára 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9515100131.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudkýň JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Aleny Šiškovéj v trestnej veci odsúdeného B. R. a spol., pre trestný čin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, vedenej na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku pod sp. zn. PK-2T/20/2015, na neverejnom zasadnutí konanom 26. februára 2018 v Bratislave, o sťažnosti odsúdeného B. R. proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 16. januára 2018, sp. zn. PK-2T/20/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného B. R. sa z a m i e t a.

O d ô v o d n e n i e

Špecializovaný trestný súd v Pezinku (ďalej aj „súd prvého stupňa“) uznesením zo 16. januára 2018, č. k. PK-2T/20/2015, rozhodol podľa § 419 ods. 1 Trestného poriadku tak, že z dôvodu podľa § 52 ods. 1 Trestného zákona sa odsúdený B. R., nar. XX. G. XXXX v R., bydlisko D., D. XXX/XX, t.č. vo väzbe v Ústave na výkon trestu odňatia slobody a Ústave na výkon väzby Ilava, v skúšobnej dobe podmienenečného odsúdenia s probačným dohľadom určenej rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, č. k. PK-2T/20/2015-615, zo dňa 18. januára 2016 neosvedčil a nariadil výkon súhrnného trestu odňatia slobody v trvaní troch rokov. Podľa § 419 ods. 4 Trestného poriadku a § 52 ods. 5 Trestného zákona, z dôvodu podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona zaradil odsúdeného B. R. na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že počas skúšobnej doby, ktorá začala plynúť 19. januára 2016, v súlade s § 418 ods. 1 Trestného poriadku súd sledoval správanie odsúdeného a zisťoval, ako odsúdený plní povinnosti a obmedzenia vyplývajúce z uloženého probačného dohľadu. Zo správy Odboru kriminálnej polície Okresného riaditeľstva PZ v Bánovciach nad Bebravou zo 07. decembra 2016 (č. l. 656 spisu) zistil, že tento útvar polície pod ČVS: ORP-277/VYS-BN-2016, vykonáva trestné konanie vo veci odsúdeného B. R. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona. Podľa lustrácie Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (č. l. 678 spisu) bolo 19. novembra 2016 B. R. vznesené obvinenie pre skutok kvalifikovaný podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, pričom skutku sa mal dopustiť 19. novembra 2016. Lustrácia v registri priestupkov svedčila o tom, že 23. augusta 2016 sa odsúdený B. R. ako účastník cestnej premávky dopustil priestupku podľa § 3 ods. 2 písm. b/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke. Zo správy Mestskej polície Prievidza z 01. februára 2017 (č. l. 686 spisu) vyplynulo, že odsúdený B. R. bol 23. augusta 2016 riešený Mestskou políciou Prievidza za

priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. l/ zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, za čo mu bola uložená pokuta v blokovom konaní. Z rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 03. mája 2017, č. k. 3T/20/2017-323, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 12. júna 2017, č. k. 3To/57/2017-348, ktorým bolo zamietnuté odvolanie v tam uvedenej trestnej veci obžalovaného B. R. súd prvého stupňa zistil, že odsúdený B. R. bol právoplatne uznaný vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil 19. novembra 2016. Zároveň bol súd prvého stupňa 06. novembra 2017 oboznámený so správou z probácie poskytnutou probačným a mediačným úradníkom Okresného súdu Prievidza (č. l. 696 - 713 spisu), z ktorej vyplýva, že sa odsúdený počas skúšobnej doby dopustil 23. augusta 2016 dopravného priestupku a 19. novembra 2016 vyššie opísaného trestného činu, za ktorý bol odsúdený vyššie citovaným rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou. Pri probácii bol priebežne kontrolovaný detektorom alkoholu na prítomnosť alkoholu; vždy s negatívnym výsledkom. K probácii sa v určenom termíne 25. októbra 2017 nedostavil. Na základe uznesenia sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Prievidza zo 16. decembra 2017, sp. zn. 3Tp/82/2017 (č. l. 768 - 773 spisu) súd prvého stupňa zistil, že odsúdený B. R. bol v trestnej veci vedenej pred Okresným súdom Prievidza vzatý do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Väzba mu začala plynúť 14. decembra 2017 a doposiaľ sa vykonáva v Ústave na výkon väzby Ilava. Následne mu uznesením z 15. decembra 2017 bolo vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, pričom skutku sa mal dopustiť 14. decembra 2017 pod vplyvom alkoholických nápojov. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny D. z 12. januára 2018 (č. l. 776 - 778 spisu) vyplýva, že odsúdený B. R. napriek výzve poškodeného doposiaľ nevykonával žiadne kroky smerujúce k náhrade škody. Riadiac sa uvedeným rozhodol Špecializovaný trestný súd v Pezinku tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti uznesenia zo 16. januára 2018, č. k. PK-2T/20/2015, citovanej vyššie. Proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku podal v zákonnej lehote, riadne a včas 16. januára 2018 odsúdený B. R. ústne do zápisnice z verejného zasadnutia sťažnosť. Túto následne doplnil písomne prostredníctvom ustanovenej obhajkyne Mgr. Eriky Martiškovej, advokátky so sídlom v Pezinku, Dona Sandtnera 13. Sťažnosť odôvodnil tým, že nesúhlasí so závermi súdu prvého stupňa a jeho odôvodnením uvedenom v uznesení zo 16. januára 2018, sp. zn. PK-2T/20/2015. Skutočnosť, že v čase spáchania úmyselného trestného činu (19. novembra 2016) požil omamné látky a zistili sa uňho prejavy závislosti na týchto látkach, súd vyhodnotil nesprávne ako nedostatok v živote, ktorá má podstatný význam pre dôvodnosť nariadenia výkonu trestu, i keď obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania iných návykových látok nebolo uložené rozsudkom ako osobitná podmienka. Z tohto pohľadu súd prvého stupňa nesprávne vyhodnotil toto požitie alkoholických nápojov ako závažné porušenie mariácie účel podmieničného odsúdenia a nesprávne poukázal na recidívu v spáchaní úmyselného trestného činu a priestupkov, čo podľa názoru súdu prvého stupňa spôsobilo, že účel podmieničného odsúdenia nebol dosiahnutý. V tejto súvislosti odsúdený B. R. poukazuje na skutočnosť, že v čase nepožívania alkoholických nápojov, resp. iných omamných látok, viedol riadny život a nedopustil sa žiadneho konania, ktoré by odôvodňovalo takýto postup súdu prvého stupňa a nespáchal žiaden trestný čin. Prejavil snahu dodržiavať súdom uložené povinnosti a má za to, že uloženie výkonu súhrnného trestu odňatia slobody neprinesie požadovaný efekt nápravy. Dosiahnutie nápravy vidí možnosťou aplikácie § 52 ods. 1 druhá veta a nasl. Trestného zákona, teda uložením doteraz neuložených primeraných obmedzení a povinností, špecificky najmä povinnosti podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok tak, ako to predpokladá § 51 ods. 1 písm. h/ Trestného zákona alebo podrobiť sa psychoterapii podľa § 51 ods. 4 písm. i/ Trestného zákona, respektíve zamedziť odsúdenému vstup na miesta, kde sa podávajú alkoholické nápoje, teda miesta, kde došlo k spáchaniu trestného činu podľa § 51 ods. 3 písm. d/ Trestného zákona. Odsúdený B. R. si je vedomý, že sa počas skúšobnej doby podmieničného odsúdenia s probačným dohľadom dopustil konania, ktorým porušil súdom uložené povinnosti, avšak učinil tak v stave zmenšenej príčetnosti spôsobenej požitím omamných a psychotropných látok, pričom jeho schopnosť ovládať svoje konanie bola z uvedeného dôvodu oslabená. S poukazom na vyššie uvedené má odsúdený B. R. za to, že súd nevyhodnotil tvrdené skutočnosti a dôkazy po starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu v ich súhrne a nevydal uznesenie na podklade skutkového stavu založeného na istote, že skutočne neexistujú okolnosti odôvodňujúce postup podľa § 52 ods. 1 písm. b/ druhá veta Trestného zákona. Vzhľadom na to navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní uznesenia Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 16.

januára 2018, sp. zn. PK-2T/20/2015, v súvislosti s vyššie citovaným zmenil toto uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku alebo podľa § 194 ods. 1 písm. b/ toto uznesenie zrušil a vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podanej sťažnosti preskúmal v zmysle § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť a zákonnosť napadnutého uznesenia, ako aj správnosť konania, ktoré mu predchádzalo, pričom zistil, že sťažnosť odsúdeného B. R. nie je dôvodná. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadne pochybenia alebo nedostatky takého charakteru, ktoré by odôvodňovali iné závery ako tie, ktoré v napadnutom uznesení správne odôvodnil Špecializovaný trestný súd. Podľa § 50 ods. 4 prvá veta Trestného zákona, ak odsúdený viedol v skúšobnej dobe riadny život a riadne vykonal iné uložené sankcie a plnil uložené obmedzenia a povinnosti, súd vysloví, že sa osvedčil; inak nariadi nepodmienečný trest odňatia slobody, a to prípadne už v priebehu skúšobnej doby. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 18. januára 2016, č. k. PK-2T/20/2015-615, bol B. R. právoplatne uznaný za vinného v bodoch 1/ a 3/ samostatne a v bode 2/ spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona z trestného činu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, v bode 2/ spolupáchateľstvom podľa § 20 Trestného zákona a v bode 3/ samostatne z trestného činu poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona. Za to bol odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní troch rokov s podmieneným odkladom výkonu trestu odňatia slobody s probačným dohľadom na skúšobnú dobu na päť rokov. Podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona mu súd uložil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov počas plynutia skúšobnej doby. Podľa § 51 ods. 2, ods. 4 písm. c/ Trestného zákona mu súd uložil povinnosť nahradiť v skúšobnej dobe spôsobenú škodu. Súčasne súd prvého stupňa zrušil výrok o treste z rozsudku Okresného súdu Prievidza z 15. apríla 2013, č. k. 1T/209/2012-274, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 30. septembra 2013, č. k. 23To/74/2013-291, ako aj všetky rozhodnutia na tento výrok obsahujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Špecializovaný trestný súd v Pezinku teda už v priebehu plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia skúmal, či odsúdený vedie riadny život. Z predloženého spisového materiálu je nesporné, že odsúdený B. R. sa počas trvania skúšobnej doby podmieneného odsúdenia, ktorá mu plynula od 19. januára 2016 (skončila by sa dňom 18. januára 2021) jedenkrát dopustil úmyselného trestného činu, za ktorý bol právoplatne odsúdený, pričom následne bol uznesením sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Prievidza zo 16. decembra 2017 vzatý do väzby v inej trestnej veci vedenej pred Okresným súdom Prievidza, a to z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Väzba mu začala plynúť 14. decembra 2017 a vykonáva sa v Ústave na výkon väzby Ilava. Následne mu uznesením z 15. decembra 2017 bolo vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona; z odôvodnenia predmetného uznesenia sudcu pre prípravné konanie je pritom evidentné, že sa tohto skutku dopustil pod vplyvom alkoholických nápojov. Neuniklo pritom pozornosti najvyššieho súdu, že vo výroku III. rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 03. mája 2017, č. k. 3T/20/2017-323, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 12. júna 2017, č. k. 3To/57/2017-348, mu bolo podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Trestného zákona uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Zároveň sa odsúdený B. R. podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov opakovane dopúšťal priestupkov (23. augusta 2016, 10. septembra 2017, 07. októbra 2017), za čo bol aj pokutovaný v blokovom konaní. Ako správne skonštatoval súd prvého stupňa, odsúdený B. R. v čase od 19. novembra 2016 až do rozhodnutia súdu prvého stupňa, t.j. 16. januára 2018, viac než 8 mesiacov v ústave na výkon väzby a v ústave na výkon trestu odňatia slobody, pričom v súčasnosti sa naďalej nachádza vo výkone väzby vo vyššie citovanej trestnej veci vedenej pred Okresným súdom Prievidza. Napriek tomu, že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku mu bolo podľa § 51 ods. 2, ods. 3 písm. b/ Trestného zákona uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov počas plynutia skúšobnej doby, odsúdený B. R. sa preukázateľne 19. novembra 2016 dopustil úmyselného trestného činu pod vplyvom návykovej látky a zároveň mu bolo 15. decembra 2017 vznesené obvinenie za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona, ktorého sa mal rovnako dopustiť pod vplyvom alkoholických nápojov. Súd prvého stupňa teda v sťažnosťou napadnutom uznesení správne podotkol skutočnosť, že sa odsúdený B. R. opakovane dopúšťa ďalšej trestnej činnosti pod vplyvom návykových látok, čo nespochybňuje ani obhajoba. Preto neobstojí argument obhajoby, podľa ktorého by bolo dosiahnutie nápravy možné prostredníctvom aplikácie § 52 ods. 1 druhá veta a nasl. Trestného

zákona, teda uložením doteraz neuložených primeraných obmedzení a povinností, špecificky najmä povinnosti podrobiť sa liečeniu závislosti od návykových látok, nakoľko želaný účinok nemali jednak obmedzenia uložené Špecializovaným trestným súdom v rozsudku z 18. januára 2016, sp. zn. PK-2T/20/2015, ako ani výrokom III. rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou z 03. mája 2017, sp. zn. 3T/20/2017, uložené ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Pokiaľ má podmienične odsúdený viesť v skúšobnej dobe riadny život, znamená to, že rešpektuje právny poriadok a neporušuje právne normy. Ak však tieto závažným spôsobom poruší, najmä tým, že spácha úmyselný trestný čin - ako aj v danom prípade - svedčí to o tom, že podmieničné odsúdenie nesplnilo svoj cieľ. Za daného stavu je nutné konštatovať, že prvostupňový súd rozhodol v súlade so stavom veci a zákonom. Nemožno totiž očakávať, že ďalším ponechaním probačného dohľadu v platnosti, resp. uložením doteraz neuložených obmedzení podľa § 52 ods. 1 druhej vety a nasl. Trestného zákona povedie odsúdený B. R. riadny život a bude tak dosiahnutý zároveň aj účel podmieničného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. K námietke odsúdeného B. R., že predmetnú trestnú činnosť páchal v stave zmenšenej pričítanosti spôsobenej pozitívom omamných a psychotropných látok, v dôsledku ktorej došlo k oslabeniu jeho schopnosti ovládať svoje konanie, najvyšší súd len stručne poznamenáva, že konanie páchatel'a trestného činu v opitosti alebo stave vyvolanom aplikáciou inej návykovej látky nemá automaticky u konkrétneho páchatel'a za následok privodenie stavu nepríčetnosti; naopak, do úvahy prichádza jeho zodpovednosť za trestný čin, ktorý v tomto stave spáchal a nie trestná zodpovednosť za iný trestný čin, ktorým je v tomto kontexte napríklad trestný čin opilstva podľa § 363 Trestného zákona (obdobne R 17/1993). Exkulpácia odsúdeného B. R. teda s poukazom jednak na vyššie vyjadrené dôvody, ako aj konkrétne okolnosti, pri ktorých došlo k spáchaniu vyššie označených skutkov, neprichádza v tejto súvislosti do úvahy. Rovnako správne a zákonné je aj zaradenie odsúdeného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keďže odsúdený B. R. nebol v posledných desiatich rokoch vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin; z odpisu z registra trestov síce vyplýva, že odsúdený B. R. bol v minulosti odsúdený za úmyselný trestný čin (a to dokonca opakovane), avšak vzhľadom na skutočnosť, že v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu, za ktorý bol odsúdený rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 18. januára 2016, č. k. PK-2T/20/2015/615, nebol vo výkone trestu odňatia slobody, je nutné na odsúdeného B. R. v kontexte tohto odseku hľadieť prostredníctvom zákonnej fikcie, akoby odsúdený nebol. Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené právne úvahy nezistil podmienky na zmenu alebo zrušenie napadnutého uznesenia, preto postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť odsúdeného B. R. ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.